Anul al 55-lea | 10 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 10 Pagini | Nr. 17 Marți 18 Ianuarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. In străinătate în raport cu tarifu poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„ASOCIAȚIUNII" CENTRALA SIBIU

DRUMURILE

Cu prilejul definitivării primelor măsuri din programul de ieftenire a vieții, urmărit de guvern, s'a putut constata ce rol hotărîtor joacă drumurile în asigurarea aprovizionării populației — mai ales rurale — și cât de însemnată este partea pe care o reprezintă, în prețul de desfacere al mărfii la consumator, costul transportului și toate neajunsurile decurgând din starea proastă a drumurilor din țara noastră.

Sunt regiuni întregi din țară, unde comunicația între sate este total întreruptă în sezonul ploilor de toamnă și de primăvară. Și situația s'a înrăutățit mai cu seamă dela desființarea prestației în natură, care, cu toate micile ei neajunsuri, chiar dacă nu putea fi utilizată în direcția construirii de șosele noui, în condițiuni technice pretențioase, avea cel puțin avantajul — foarte serios — de-a ajuta la repararea și întreținerea drumurilor și șoselelor existente, în condițiuni, care să le facă practicabile.

In polemica deschisă, într'o publicație săptămânală, asupra problemei drumurilor, între d-nii profesori Gh. Tașcă și N. Vasilescu-Karpen, cel din urmă arată, că prestația în natură ar reprezenta, în moneta de azi, cam două miliarde două sute de milioane lei, iar zecimile pentru drumuri alte 600 milioane, față de numai 400 milioane, la cât se ridică azi așa zisele cote adiționale.

Ei bine, odată desființată prestația în natură, contravaloarea ei nici vorbă că n'a mai putut fi recuperată pe calea prestației în bani, iar fondurile speciale ce s'au alocat între timp, s'au dovedit cu totul totului neîndestulătoare.

Dar lucrurile stau și mai prost, dacă adăogăm că chiar și aceste fonduri reduse găsesc o întrebuințare atât de nesocotită, încât nu ne alegem nici cu echivalentul minimal posibil pe care-l oferă aceste mijloace reduse de care dispunem. D. prof. Gh. Tașcă are dreptate când afirmă, că nu știm să rânduim lucrările după mijloace și după urgența și importanța nevoilor.

„Se alocă unui județ — spune d-sa — o sumă de 10 milioane pentru drumuri. Cu suma aceasta s'ar putea executa, în condițiuni foarte bune, 20 km. de șosea. In loc de a executa acei 20 km., serviciul tehnic al județului desfundă 10 șosele. Le strică pe toate și nu face nici una. Până să vină alte fonduri, se dărâmă și se strică toate lucrările făcute cu primele fonduri. Soarta alocațiilor trimise în a doua repriză este aceeași ca a celor dintâi. După 4 ani de activitate, găsim în bilanț miliarde cheltuite, km. de șosea începută și toate drumurile desfundate".

Și nimeni nu vine să pue odată capăt acestei practici administrative, înveterate, care încurcă, sărăcește și aduce la disperare națiа aceasta de zeci și zeci de ani de zile.

Iată dece, la recrutarea echipelor guvernamentale, cărora li se încredințează avutul, destinele și obrazul țării, cum și la recrutarea prefecților, primarilor și tuturor celor chemați să administreze interese cu caracter obștesc, alegerea să cadă — mai presus de orice considerente și calcule — pe cei dovediți a fi cei mai buni gospodari. Lipsa simțului de gospodărie și de bună chibzuială în ceeace facem — iată racila de care suferă cârmuitorii României.

Solemnitatea dela domul invalizilor din Paris

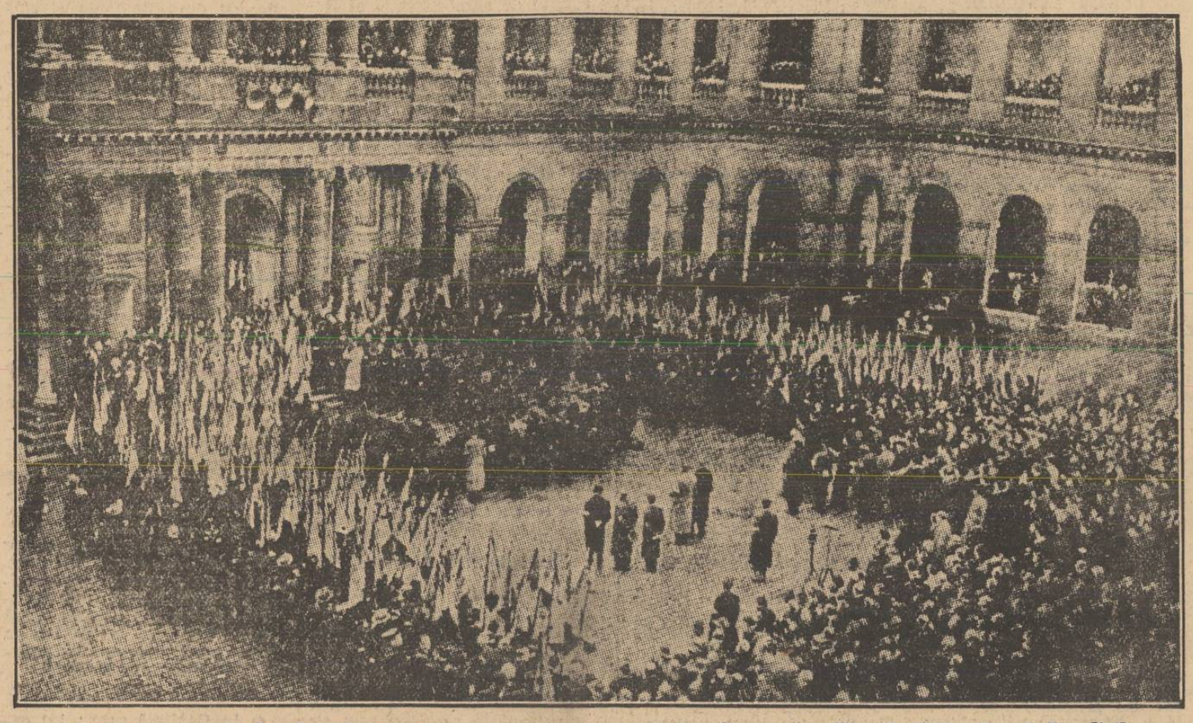

Cu prilejul înmânării fanionului de onoare generalului Gouraud, de către foștii săi soldați, la domul Invalizilor, gloriosul ostaș, fost guvernator militar al Parisului, a fost obiectul unei călduroase manifestațiuni de simpatie, fiind aclamat de delegații celor aproape 600 de asociații cari au defilat cu steagurile lor

DECLARAȚIILE D-LUI CORNELIU CODREANU

Am luat abia azi cunoștință de declarațiile făcute presei, zilele trecute, de d. Corneliu Codreanu, declarații cari au impresionat și m'au impresionat, prin ținuta lor, cu mult diferită de a tuturor declarațiilor făcute de d-sa, în trecut.

Ele fac dovada unei evoluții în gândirea sa, sau a unei maturități în aprecierea evenimentelor cari se desfășoară pe dinaintea ochilor noștri în vremea în care trăim.

Omul politic, fiind într'o necontenită acțiune, este fatalmente, într'un regim de ordine și libertate, supus criticei adversarilor și laudei prietenilor.

Ca șef al unui organism politic și al unui curent nou în viața noastră publică, d. Codreanu trebuia să fie supus și d-sa criticei pentru faptele și declarațiile sale. Dar dacă aceste declarații din urmă nu pot fi obiecte de critică, din cauza cuminteniei și adevărurilor ce cuprind, merită să fie comentate, spre a fi cunoscute cât mai mult și reținute de cât mai mulți.

Intr'un articol publicat acum câtva timp, arătam că inamicul numărul 1 în țara noastră este LICHELISMUL. Și până ce nu vom scăpa de el, nu se poate aștepta o îndreptare sănătoasă a relelor de care suferim. Lichelismul este o formă a trădării și d. Codreanu, în declarațiile sale, după ce spune că nu se preocupă cum și pe unde a venit guvernul actual la cârma țării, atacă sistemul trădării, întrebuințat spre a se întemeia un organism politic menit să cârmuiască un popor, și se întreabă pe drept cuvânt **„ce trist viitor trebuie să aibă neamul nostru, dacă el și-ar face propria revoluție națională sub semnul trădării"**.

Trădarea produce în sufletul oamenilor curați cea mai amară deziluzie. Ea îmbracă diferite forme, dar ori-care ar fi deghizarea, tot odioasă rămâne. De aceea, din câte fapte rele se cunosc, nici unul nu este mai oribil decât trădarea și în toate legislațiile popoarelor, începând dela cele mai primitive și până la cele mai înaintate pe calea civilizației, trădarea a fost stigmatizată și pedepsită cu ultima rigoare.

In regimurile politice democratice, unde s'a abuzat de libertate, trădarea politică a fost mult încurajată din cauza îndulgenței cu care s'a privit cameleonismul politic îmbrăcat în haina interesului de stat.

In țara noastră, deși democrația este aproape strangulată, trădarea politică a luat forme îngrijorătoare și cu toate că unii au căutat să o justifice cu considerațiunea, devenită oarecum banală „că numai boul nu se schimbă", totuș, în massele largi ale poporului își fac tot mai mult loc desgustul și disprețul pentru trădători.

Noi luptăm în acest sens și am credința că atunci când această evoluție sănătoasă se va îndeplini, nu vom mai avea spectacolul trist din vremea noastră. Pentru aceasta trebue cât mai mult și de oricine să se facă o propagandă intensă și o biciuire cât mai pătrunzătoare a acestui păcătos defect.

Declarația d-lui Codreanu, șef al unei mișcări de înnoire, este remarcabilă, îi face onoare și nu se poate să nu aibă efect în massele unde acțiunea sa este mai mult simțită.

STELIAN POPESCU

Predeal.

SAT PUSTIIT DE FOC

Ankara, 15 (Telor) — In localitatea Kisslik-Kale, din Anatolia Centrala, a izbucnit azi, un incendiu, care a nimicit o mare parte a acestui târg. Cinci copii și peste 80 de vite au fost carbonizate numeroase case au ars până în temelii. Peste 30 de familii au rămas fără adăpost.

xox

Grav accident într'o mină

Bruxelles 15 (Rador). — *La o mină de cărbuni din apropiere de Liege un ascensor s'a prăbușit din cauza ruperii cablului.*

In cabina ascensorului se aflau 16 mineri. Dintre aceștia unul a încetat din viață, iar ceilalți sunt grav răniți.

xox

FILME

Poveste veche dar nu demodată.

— Părinte, de câteori am avut un caz de conștiință, am venit să mă spovedesc și sfaturile ce mi-ai dat m'au scos la liman. De astă-dată sunt îndrăgostit de o fată frumoasă, care are douăzeci și doi de ani; știi că eu am împlinit saizeci și cinci. N'am niciun motiv ca să mă îndoesc de iubirea ei. Pot să mă căsătoresc cu ea?

— Cu sinceritatea de totdeauna, te sfătuesc să renunți la această idee. Sunt fatalități implacabile, sunt eroisme inferioare obiectivelor, sunt iluzii condamnate anticipat la dezamăgiri, sunt perspective imposibile. De ce să ne legăm ochii în fața experienței, cel mai sigur arbitru pentru rezolvarea îndoielilor omenești? Cugetă cu aceeași putere cu care simți, și vei recunoaște că am dreptate.

După câtva timp.

— Părinte, am părerea de rău să-ți comunic, că pentru prima oară n'am ascultat sfatul ce mi-ai dat. Inima mea m'a împiedicat. Am însă plăcerea să-ți spun că acele greutăți invincibile ce te îngrijorau, au fost indulgente cu mine. Dovada? Nu va trece mult și te voi ruga să-mi botezi un copil, pe care îl aștept cu o nerăbdare ușor de închipuit. Ce-ai de zis?

— Cu aceeași sinceritate, îți povestesc o întâmplare citită într'o carte de călătorii în Africa. Autorul ajunsese într'o localitate vecină cu păduri bântuite de animale sălbatice. Cum însă gazda omisese să-i comunice acest amănunt pe cât de important pe atât de grav, în cursul unei plimbări făcute încet și cu o carte în mână, el a ajunse în regiunea primejdioasă. Și deodată se îngrozi în fața unui leu, ce s'apropia în salturi năprasnice. Ce putea să facă? Când fiorosul inamic s'a aruncat asupra lui, l-a plesnit în cap cu cartea. Minune: leul a căzut mort! Uimirea înlocui groaza. Și plecă, triumfător, gândindu-se la admiratia provocată în localitate de faptul că omorise pe regele animalelor cu cea mai ușoară lovitură posibilă. Dar o uimire și mai mare îl cuprinse când întâlni, apărând după niște copaci, un vânător care își ștergea arma fumegândă și se îndrepta spre leul nemișcat!

Don José

xoxoxox

Cesiuni teritoriale... in favoarea Ungariei!

Ce se anunță din Budapesta

Ocupându-se de recenta conferință dela Budapesta, la care au participat reprezentanții Italiei, Austriei și Ungariei, trimisul special al ziarului „Le Figaro" a comunicat la Paris, între alte note și impresii, următoarea... noutate, senzațională:

„Se pare că dintre toate țările interesate, Cehoslovacia este cea mai dispusă, din cauza amenințării germane, să ajungă la un acord repede. (Cu Ungaria N. R.). Unii pretind că ea ar fi gata să cedeze teritoriile în care trăesc minoritățile maghiare.

Dacă aceasta ar fi adevărat, revizionismul ungar ar triumfa și s'ar putea admite că acest succes parțial va determina Ungaria să fie mai puțin intransigentă față de România și Iugoslavia".

Bineînțeles, că trimisul special al ziarului parizian a căzut victima fanteziei agenților revizioniști maghiari, care, profitând de prezența în Capitala țării lor a contelui Ciano, ministrul de externe al Italiei, a d-lui Schuschnigg, cancelarul Austriei, și a ziariștilor străini, au găsit prilejul nimerit să lanseze, asemenea știri senzaționale, spre a alimenta propaganda lor pe tema cunoscută a revendicărilor teritoriale pe socoteala statelor vecine. Nu numai că Cehoslovacia și celelalte state din Mica Înțelegere nu sunt dispuse să cedeze Ungariei nici un centimetru pătrat din teritoriile ce le aparțin de drept și de fapt, dar ele nu îngădue nimănui să pună în discuție integritatea lor teritorială, sub nici o formă și sub nici un motiv, sau pretext.

Noi cunoaștem metodele propagandei maghiare. Vecinii noștri dela Vest fără să ia în seamă realitățile, raporturile de forțe și interesele superioare ale păcii, întrețin în Ungaria și în străinătate iluzia periculoasă a reînvierei statului „milenar" al Sf. Ștefan, — care nici el n'a existat decât în imaginația înfierbântată a șoviniștilor iredentiști.

Se mai pretinde, tot în legătură cu recenta conferință dela Budapesta, că noul guvern român de sub președinția d-lui Goga ar fi dispus să ia măsuri favorabile minorităților și în special minorității maghiare, care să satisfacă pretențiile Ungariei.

Ori, tocmai acele pretenții sunt în opoziție violentă cu interesele noastre naționale și cu politica constantă a României în chestia minorităților etnice, aprobată și aplicată de toate guvernele dela 1919 încoace.

Această politică este bazată pe principiile ce au fost luate în considerație de autorii pactului minorităților; ca și pe drepturile și datoriile tuturor cetățenilor, indiferent de origina lor etnică, în cadrul intereselor permanente ale statului unitar național român. Așa că nu poate fi vorba de un alt regim al minorităților în România.

R. SEIȘANU

SCRISORI DIN ROMA

Italia și Anglia — Conferința din Budapesta

de N. de ALDISIO

Roma, Ianuarie

Contele Ciano, ministrul afacerilor străine, a primit în două rânduri, la 3 și la 7 Ianuarie, pe lordul Perth, ambasadorul Marei Britanii. Deabia s'a știut despre această convorbire și s'au răspândit svonurile cele mai optimiste la Roma, svonuri cari și-au găsit ecou în mai multe ziare străine. S'a văzut, în aceste două convorbiri, indiciul deschiderii, pe curând, a unor tratative italo-britanice de care este vorba încă dela sfârșitul lui Iulie 1937.

In realitate, însă, nimic nu este adevărat. Guvernul italian dorea în mod sincer să ajungă la o explicație leală și desăvârșită cu guvernul britanic, dar a pus, ca o condiție prealabilă, recunoașterea imperiului de către Marea Britanie. Și, pe cât îi stă în putință, se silește să ușureze sarcina ministerului englez.

„Informazione Diplomatica" din 5 Ianuarie a publicat lista statelor cari au recunoscut de jure cucerirea Etiopiei de către italieni, a acelora cari au recunoscut-o de fapt, a acelora cari s'au mărginit să recunoască exercitarea suveranității italiene pe teritorii aparținând Negusului și, în sfârșit, a acelora cari au acreditat, pur și simplu, un reprezentant diplomatic pe lângă regele Italiei și împărat al Etiopiei.

Aceasta ar putea sluji întru câtva să arate ministerului de externe englez că numărul statelor cari recunosc realitatea, crește în fiecare zi și că, prin urmare, dacă ar face-o el însuși, opinia publică nu i-ar reproșa că ia o inițiativă în acest sens, dar ar trebui să recunoască doar că urmează exemplul. Totuși, la Londra, momentul nu pare să fie încă nimerit. Și mai puțin se crede că sir Robert Vansittart se va duce curând în Italia. La Londra, nu prea este agreat acest soi de „reportaj" diplomatic îndeplinit de personalități cari nu sunt investite cu vre-o misiune oficială. Marea Britanie este reprezentată la Roma de lordul Perth, care este cu desăvârșire în curent cu afacerile Ligii Națiunilor și cu problemele în suspensie dintre cele două țări. Este deci perfect în măsură să pregătească eventuale convorbiri și numai în ziua în care acestea vor fi începute, o vizită a lui sir Robert Vansittart poate fi socotită oportună.

Situația rămâne, deci, din punctul acesta de vedere, staționară. Și privirile italiene se îndreaptă în altă parte, spre sectorul dunărean. Nu-i nevoie să spunem că știrea după care noul guvern român s'ar pregăti să numească la Roma un ministru acreditat pe lângă regele Italiei și împărat al Etiopiei a produs azi pe străzile unui cartier din Londra.

In zorii zilei, poliția a fost înștiințată telefonic că la un magazin cu blănuri din cartierul Manor Park din Londra s'a produs un furt prin efracție.

Doi polițiști au plecat imediat într'un automobil la fața locului. In apropiere de magazin, polițiștii au observat automobilul hoților depărtându-se cu mare viteză. Timp de câteva minute, automobilele au gonit pe străzile orașului cu o viteză de peste o sută km. La un moment dat, automobilul hoților a încercat să întoarcă într'un bulevard. Din cauza vitezii însă automobilul a derapat și s'a rotit de mai multe ori. Automobilul poliției, care se apropiase mult, nu a putut fi frânat la timp, și s'a lovit cu putere de mașina răufăcătorilor. Isbită din plin, mașina hoților a fost târâtă pe aproape 25 de metri.

Doi din hoți au fost omorâți în ciocnire iar al treilea este grav rănit. Polițiștii s'au ales cu răni ușoare.

xox

FURTUNĂ PUTERNICĂ IN ANGLIA ȘI PE CANALUL MÂNECII

VASE SCUFUNDATE. — CIRCULAȚIA INTRERUPTĂ

Londra 15 (Rador). — O furtună de o violență extraordinară bântuie de azi noapte în întreaga Anglie. In unele regiuni, vântul a avut o iuțeală de peste 120 kilometri pe oră.

Ministerul aerului anunță că în cursul zilei violența vântului va spori.

In Canalul Mânecii, unde furtuna este deosebit de puternică, toate vapoarele mici au fost nevoite să-și caute adăpost.

Pagubele pricinuite de furtună sunt foarte mari. Posturile de pe coastă au fost înștiințate că un vapor s'a ciocnit de stânci la Roscolyn, eșuând pe țărm. Se semnalează deasemeni lipsa unui vapor care trebuia să sosească în cursul nopții în portul Dorset.

Serviciile de navigație aeriană au fost întrerupte, iar trenurile venind din nordul țării au suferit întârzieri.

Pachebotul „Corinthia", care trebuia să plece din Liverpool spre New-York, și-a amânat plecarea pentru diseară.

Pe Tamisa, două vapoare engleze s'au ciocnit, suferind grave stricăciuni.

EDILITARE

de I. VION

Intr'o răspândită revistă franceză, scriitorul Christian de Caters își publică impresiile din România. Scrise cu căldură, cu emoție, cu prietenie, notele călătorului francez cântă frumusețile pitorești neîntrecute din toate colțurile țării, laudă prietenească ospitalitate a românilor, iar despre București arată:

„Au atâta cordialitate, atâta amabilitate spontană, atâta prietenească atențiune încât îți cuceresc inima. Dacă ești francez te vor îndrăgi. Ești de ai lor. Le aduci un reflex al Parisului și pot să viseze la el. Te simți de același sânge. Semnătura lui Traian nu este numai o vagă mărturisire istorică.

Roma este aci, cu strălucirea ei de odinioară, cu exagerările ei, cu protestările ei de prietenie, cu discuțiile ei".

Dar în privința orașului București, admirația scriitorului francez devine cruzime:

„Incerc zadarnic să fixez o imagină sintetică a Bucureștilor. Ar semăna cu un exercițiu de virtuozitate al unui scriitor dadaist. Ar trebui să îngrămădești șantiere de dărâmare peste zgârie nori surprinzători; ...pe imobile de raport înălțate pe marginea a ceeace a fost o gârlă mlăștinească și a ajuns un larg bulevard asfaltat, să spargi perspectivele moderne ale căii Victoriei...

„Nu se poate vorbi despre Bucureștii de azi, ei nu sunt încă".

In afară de exagerările scriitorului, care nu are îngăduința pentru capitala unei țări tinere, în plină refacere, expresia „BUCUREȘTII NU SUNT INCĂ" zugrăvește acea ambiție de dărâmare și aliniere, care a cuprins edilitatea bucureșteană și care dă Capitalei un aspect de oraș în permanentă prefacere.

Am înregistrat la vreme și utilitatea multora dintre lucrările absolut necesare unui oraș modern și abuzurile ce s'au făcut dintr'un exces de urbanism și dintr'o necurmată modificare a planurilor de aliniere.

In genere, tuturor vizitatorilor, dar mai ales locuitorilor din București, le rămânea impresia precisă că urbanistica se face în dauna curățeniei generale, prima condiție din aspectul unui oraș civilizat.

Dar dacă până acum aparențele erau mai mult ori mai puțin salvate, iar relele erau pe cât posibil atenuate, dacă nu înlăturate, — în săptămânile din urmă noroiul, zăpada și ghiața dau străzilor Capitalei un aspect mai mult decât jalnic.

(Continuare in pagina 2-a)

Vase japoneze de pescari sechestrate de un distrugător olandez

Haga, 15 (Rador). — **Un distrugător din escadra Indiilor olandeze a sechestrat trei vase de pescari japoneze cari se aflau în apele teritoriale ale arhipelagului Tiuwa, într'o zonă interzisă străinilor.**

Cele 30 de persoane cari formau echipajele au fost aduse la Priok, unde autoritățile navale au întreprins o anchetă.

xox

Vas elen care se scufundă

New York, 15 (Rador). — **Cargobotul elen „Aspasia" a cerut grabnic ajutor arătând că se află în apropiere de portul Kaphateras (Carolina de Nord).**

Apa a pătruns în sala mașinilor. Puntea a fost acoperită de valuri.

Postul de radiotelegrafie de pe vas anunță că un marinar și primul ofițer au fost luați de valuri și că vasul amenință să se scufunde dintr'un moment într'altul.

xox

Bandiți urmăriți de polițiști cu automobilul, pe străzile Londrei

In ciocnirea dintre cele două automobile, au fost omorâți doi bandiți

Londra, 15 (Rador). — *O urmărire sensațională s'a produs azi pe străzile unui cartier din Londra.*

Cutremur puternic in insula Mitilene

Atena, 15 (Telor). — **Astă noapte s'a înregistrat un puternic cutremur în insula Mitilene. Populația, înspăimântată, a fugit pe câmp, unde a rămas și toată ziua de azi. La Mitilene, s'au prăbușit două case; în alte sate ale insulei s'au prăbușit deasemenea mai multe case. Victime omenești din fericire nu sunt, însă pagubele materiale sunt destul de însemnate.**

(Continuare in pagina 2-a)